

**657 Sayılı
Devlet Memurları Yasası'nın
İzinlerle İlgili Maddeleri**

**Dr. Ahmet SALTİK
AÜTF Halk Sağlığı AbD**

www.ahmetsaltik.net
profsaltik@gmail.com

**Ankara Üniv. Tıp Fak.
Dönem V, Staj dersi, 2015- 16**

Anayasa'nın sağlıkla ilgili maddeleri-3

Md. 50 : Çalışma hakkı ile kadın ve küçüklerin korunması gerekliliğine ilişkin maddedir...

"Kimse yaşına, cinsine ve gücüne uygun olmayan işlerde çalıştırılmaz.

Dinlenmek çalışanların hakkıdır."

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

657 sayılı yasanın önemli disiplin maddeleri:

Müracaat, Şikâyet ve Dava Açma : Md. 21,

Disiplin cezaları : Md. 125 vd.

Disiplin cezalarına itiraz : Md. 135-136

Yıllık izin : Md. 102-3 / Mazeret (Özür) izni : Md. 104

Hastalık izni : Md. 105; Hastalık raporları : Md. 107

(Raporları Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hk. Yönetm.)

Aylıksız izin : Md. 108 / Siciller : Md. 109-111

Devlet Memurlarının Şikayet ve Müracaatları Hk. Yönetm.

Md 4a : Memur / Md. 4b : Sözleşmeli Personel

Md. 4c : Geçici personel / Md. 4d : İşçiler..

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Sendika kurma :

**Madde 22 – (Mülga: 23/12/1972 - KHK - 2/5 md.;
Yeniden düzenleme: 12/6/1997 4275/1 md.)**

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

izin

Madde 23 – Devlet memurları, bu kanunda gösterilen süre ve koşullarla izin hakkına sahiptirler.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Yıllık izin

Madde 102 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/46 md.)

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

Yıllık izinlerin kullanılışı:

Madde 103 – Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilir. **(Değişik cümle: 6/7/1995 - KHK - 562/2 md.)** Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Yıllık izin

Madde 102 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/46 md.)

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde
izinli sayılırlar.

Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında,
ayrıca yıllık izin verilmez.

Hizmetleri sırasında **radyoaktif ışınlarla çalışan**
personeler, her yıl yıllık izinlerine ek olarak
bir aylık **sağlık izni** verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Mazeret (Özür) izni-1

Madde 104 – A) (Değişik: 25/2/2011 - 6111/106 md.)

Memura doğum yapmasından önce 8 hafta ve **doğum** yaptığı tarihten başlayarak 8 hafta olarak toplam 16 hafta aylıklı izin verilir.

Çoğul gebelikte, doğumdan önceki 8 haftaya 2 hafta eklenir.

Sağlık durumu uygunsa, hekim onayı ile doğumdan önceki 3 haftaya dek çalışabilir. Doğum erken gerçekleşirse, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü doğum sonrasına eklenir.

Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken anne ölürse, isteği üzerine memur babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Madde 104 : (Değişik: 25/2/2011 - 6111/106 md.)

Bu durumda, memurun çalıştığı süreler, doğum sonrası izne eklenir. Yukarıda öngörülen süreler, memurun sağlık durumuna göre hekim raporunda belirlenecek süre uzatılabilir. Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden başlayarak ilk 6 ayda günde 3 saat, 2. altı ayda günde 1,5 saat süt izni verilir.

Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

B) Erkek memura, karısının doğum yapması nedeniyle isteği üzerine üç gün izin verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Mazeret (Özür) izni-3

Madde 104- (Değişik: 25/2/2011 - 6111/106 md.)

Memura, eşi doğum yaptığıında, isteği üzerine 10 gün **babalık izni**; kendisi veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümünde 7 gün izin verilir.

Ç) Yukarda belirtilen durumlardan başka, merkezlerde atamaya yetkili amirler, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar ve yurt dışında, diplomatik misyon şefleri tarafından dairesi amirinin onayıyla, bir yıl içinde toptan veya parça parça olarak, özürleri nedeniyle memurlara 10 gün izin verilebilir. Zorunluluk durumunda on gün daha aynı yöntemle özür izni verilebilir. Bu takdirde 2. kez aldığı bu izin, yıllık izninden düşülür. Bu fıkra hükmü öğretmenler için uygulanmaz. Bu izinler sırasında özlük haklarına dokunulmaz.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Hastalık izni-1

MADDE 105-(*Torba yasa*; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/107 md.)

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek gerek üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli sağaltım gerektiren hastalıkta 18 aya dek, başka hastalıklarda 12 aya dek izin verilir.

Memurun, hastalığı yüzünden yataklı sağaltım kurumunda yatarak gördüğü sağaltım süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Hastalık izni-2, Md. 105

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/107 md.)

Bu maddede yazılı en üst süreler izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine ilişkin raporu (*yurt dışındaki memurlar için yerel yönetime göre verilecek raporu*) sunması zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının sürdüğü resmî sağlık kurulu raporu ile belirlenen memurun izni, 1. fıkrada belirtilen sürelerce uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur emekli edilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

***Md. 105 :iyileşme durumunda göreve dönüş
(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/107 md.)***

Gerekli sağlık koşullarını yeniden kazandıkları resmi sağlık kurullarınca saptanan ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memurluğa dönmek isterlerse, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye dek izinlidir.

Hastalık raporlarının hangi durumlarda, hangi hekimler veya sağlık kurullarınca verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin öbür konular, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Refakat izni md. 105:

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/107 md.)

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur eşlik etmediğinde yaşamı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden biri ağır bir kaza geçirmesi veya sağaltımı uzun süren bir hastalığının bulunmasında, bu durumların sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi koşuluyla, aylık ve özlük hakları korunarak, 3 aya dek izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına dek uzatılır.”

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/107 md.)

Madde 105 – 105 inci maddede yazılı en çok süreler kadar izin alanlar, izinlerinin sonunda işe başlayabilmek için, iyileştiklerine ilişkin raporunu (Yurt dışındaki memurlar için yerel yönetime göre verilecek raporu) getirmek zorundadırlar.

Raporları verecek hekim ve sağlık kurulları hakkında Yönetmelik:

Madde 105 – Hastalık raporlarının hangi durumlarda, hangi hekimler veya resmi sağlık kurullarınca verileceği ve süreleri ile öbür konular, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarının görüşleri alınarak Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığınca düzenlenecek bir Yönetmelikle belirtilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Aylıksız izin:

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/108 md.)

A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden başlayarak, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilme koşuluyla, isteği üzerine 18 aya dek aylıksız izin verilebilir.

B) ***Doğum yapan memura***, 104. madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden başlayarak isteği üzerine 24 aya dek aylıksız izin verilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Aylıksız izin:

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/108 md.)

- C) 3 yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya ayrı olarak **evlat edinen memurlar** ile memur olmayan eş bireysel evlat edinirse; memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairesinin izin verme tarihinden başlayarak, istekleri üzerine 24 aya dek aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eş memursa, bu süre, eşlerin istemi üzerine 24 aylık süreyi geçmeyecek biçimde, birbirini izleyen 2 bölüm olarak eşlere kullanılabilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Aylıksız izin:

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/108 md.)

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan yararlanması için kendisine aylıksız izin verilenler de dahil, burslu olarak ya da bütçe olanaklarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az 6 ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya öbür personel yasalarına bağlı olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

657 Sayılı Devlet Memurları Yasası (1965)

Aylıksız izin:

(Torba yasa; 25/02/2011 Mükerrer RG; 6111/108 md.)

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce özürü (mazereti) gerektiren neden ortadan kalkarsa, 10 gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya özür nedeninin kalkmasını izleyen 10 gün içinde görevine dönmeyenler, **memurluktan çekilmiş** sayılır.

G) Muvazzaf **askerliğe** ayrılan memurlar, askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.

Olgu 1

- ◆ Dr. Ali(ye) Yurtsever, uzmanlık eğitiminin -ve devlet memurluğunun- 7. ayında Japonya'ya 5 aylık bir eğitime gönderilir. Bu sırada o ülkede evlenme kararı alır, izin kullanır. Dr. Yurtsever hangi makamdan ne denli süre “evlenme izni” alabilir? Ülkemize dönüşünde yıllık izninin tümünü kullanmak ister. Bu süre ne denlidir?

Olgu 2

- ◆ Dr. Cemil(e) Vatansever, meslek yaşamının 10. yılında, görev yaptığı kamu sağlık kurumu acil servisinde hasta yakınlarının fiziksel saldırısına uğrar ve sol gözünde görme azalması yaşar, 3/10 uzak vizyon düzeyine düşer. Kısa bir süre sonra *sempatik oftalmi* gelişerek sağ gözünde de görmesi azalmaya başlar. Kurumu, Dr. Vatansever'in görevine sağaltımın 1. yılı bittiğinde, **“iyileşmediği”** gerekçesiyle son verir. Meslektaşımızın yasal hakları nelerdir ?

Olgu 3

- ◆ Dr. Halime Yurdakul, TSM'de (Toplum Sağlığı Merkezi) Halk Sağlığı Uzmanıdır. İkiz gebeliği saptanır. Kendi isteği ve hekiminin onayı ile doğumdan 3 hafta öncesine dek çalışır. 2014 ve 2015'ten 20'şer gün, 2016'da ise 30 gün yıllık izni vardır. Doğum sonrası iznine ek olarak 7 ay da **ücretsiz izin** dilekçesi sunar. Örnek olayda mevzuata uyarsız bir durum var mıdır ? Dr. Yurdakul, bebekleri Ülkem ve Yurdum'un 1. yaş gününü izni sürerken kutlayabilecek midir?

Olgu 4

- ◆ Dr. Erdem Onur, Nükleer Tıp uzmanlık eğitimi almaktadır. Devlet memurluğunun 11. ayını tamamlamış iken, yaz geldiğinden 20 günlük yıllık ve 1 aylık **radasyon izni**ni birlikte ister. Yetkili amir istemi geri çevirir. Dr. Onur, üye olduğu Tabip Odası'na ve Sendikasına başvurur. Kıdemli meslektaşları ve Oda - Sendika avukatı, itiraz dilekçesi yazmasına destek verir. Dr. Onur'un itiraz dileğesinde yasal dayanakları var mıdır, nelerdir ?